

Szerkesztőség:

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Regele Ferdinand 4/22

(József főherceg-ut.)

Sürgőnycím: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre ... 960 Lej
Fél évre ... 480 Lej
Negyed évre ... 240 Lej
Havonta ... 80 Lej

Hirdetések díjszabás szerint

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bürorestiben 50 banival 15 bb

Kapkodás.

Néptelen vonatokról vezető ottk jelent meg az Aradi Közlöny egyik minapi számában, aminek folytatásaképpen olvasható lapunk más helyén, hogy az államvasutak igazgatósága revízió alá vette a horribilis magasra emelt tarifákat és azokat némileg mérsékelte. Akkor megnyugtatót benünket Bucurestiből érkezett híradás, amely arról szól, hogy a CFR igazgatósága a szeptember tizenötödike előtti árakat veszi alapul és az akkori árakat emeli fel 15, illetőleg 20 százalékkal. A ma érkezett jelentés azonban keletlenül csalódást hozott, mert az ország közönségének, kereskedő köreinek csak alamizsnát nyújtott a CFR, és a tarifák rendkívül csekély leszállításával előreláthatólag nem érte el célját. A CFR a zsúfolt vonatokat, a megrakott teherszállmányokat akarja vissza, de szűkmarkúsága miatt csalódást hoz majd neki is a tarifák leszállítása.

Amit a nyilvánosság előtt kritika tárgyává kell tennünk, az amá határozatlanság és kapkodás, amelynek a gazdasági életben, tehát egy vasut tarifapolitikája körül, jelentkeznie nem volna szabad. A vasut intéző köreinek tudnia kellene, hogy mekkora az utazó és szállító közönség teherbíróképessége és egy kis tisztánlátással mérlegelve: vajjon a magas tarifa mellett üresen robogó vonatok több hasznot hajtanak-e, mint a mérsékeltabb tarifa mellett futó, közönséggel és áruval megrakott szerelvények. Ha egy kis gyakorlati előrelátással mindezt megfontolás tárgyává tették volna, akkor nem kellett volna az államvasutak vezetőségének végigjárnia azt a gyerekes inkonzekvenciát, hogy szeptember 15-én életbeléptet egy tarifát, amelyet szeptember 23-án már 15, 20 és 50 százalékos redukciónal kompromittálnia kell.

A másik megjegyezni való az, hogy a mérsékelt alacsony. A toronymagasságra fölvert tarifát akkor sem tudja megfizetni az utazó és szállító közönség, ha abból az illetékesek lafaragnak néhány százalékot. Ha már minden áron emelni kellett a vasuti díjakat, akkor az emelésnek csak lassu tempóban, alig észrevehető arányokban lett volna szabad bekövetkeznie, mert akárki meglássa, most az fog történni, hogy a megfizethetetlen tarifákkal lassu lépésekben le kell építenie a CFR vezetőségének, ha csak azt nem akarja, hogy néptelen személy- és rakomány nélküli tehercsöcsik robogjanak végig Románián.

Ellenzéki pergőtüz Averescu ellen.

Az orosz és német kisebbségi lapok szerint rövidesen összeomlik a román-olasz szerződés. — Maniuék hazaárulással vádolják a miniszterelnököket.

(Bucuresti, szeptember 23.) Az ellenzéki lapok tegnapi fantasztikus híradása, mintha az olasz-román szerződés súlyos krízist idézett volna elő a kormánypártban, mára erős visszhangra talált a bucovinai és besszarábiai kisebbségi orosz és német lapok hasábjain is. Az „Isvestia” többek között annak tulajdonítja Averescu kormányelnök engedékenységét a besszarábiai kérdésben, hogy erre kifejezetten Mussolini bírta rá, aki viszont vonakodik beleavatkozni a balkáni politikával kapcsolatos ügyekbe. Az orosz lap azonban bizik abban, hogy Mussolini közvetítése nélkül is, a két állam között rövidesen történnének közeledő lépések és Románia meg fogja találni a módot arra, hogy Oroszországgal megegyezést kössön a Besszarábiai kérdés végleges elintézésére nézve. A bucovinai „Vorwärts” azonban már nem íűz ilyen vértmes reményeket a békés megegyezéshez és nagyban hibáztatja Averescu engedékenységét. Mindazonáltal nem tulajdonít nagy fontosságot az olasz-román szerződésnek és az a véleménye, hogy ez a konvenció rövidesen összeomlik.

Maniu kritikája a szerződésről.

Rendkívül komplikálja a helyzetet az ellenzéki vezérek éles állásfoglalása a kormány ellen. Különösen a nemzeti pártból hallatszanak harcias fenyegetések Averescu ellen, akit nyíltan hazaárulással vádolnak a — szerintük — Romániára hátrányos olasz-román szerződés megkötéséért. Maniu Gyula különben ma nyilatkozatot adott a Cuvantulnak, amelyben többek között a következőket mondotta:

— Teljesen értem azt az általános felháborodást, amelyet az Averescu kormányelnök ur által megkötött olasz-román szerződés ténye váltott ki a román nép körében. Ez a szerződés nem hogy nem biztosít előnyöket számunkra, de egyenesen hátrányos Romániára nézve! Averescu túlértékelt Mussolini diplomatikus ígéreteit és könnyelműen beleegyezett abba, hogy Besszarábiát illető szent jogaink továbbra is Olaszország ratifikálása nélkül maradjanak. Ez súlyos politikai hiba volt és ennek a konzekvenciáit le kell vonnia Averescunak.

Kormánykörökben mindezekkel a fenyegetésekkel egyáltalában nem törődnek s az egészet olvá tekintik, hogy „nincs itthon

a macska s ezért elcognak az egerek”. Meg vannak győződve arról, hogy Averescu visszatérte egyet jelent a helyzet tisztázásával. Éppen ezért ünnepélyes fogadtatást készítenek elő Averescu számára, aki előreláthatólag vasárnap reggel érkezik Jugoszlávián, Temesváron és Turnu-Severinen keresztül Bucurestibe.

Jorga kilép a nemzeti pártból.

Az olasz-román szerződés okozta szándékosan felizgatott hangulat és az ennek következtében felmerült belpolitikai események hatása alatt a nemzeti-parsztpártok fuziós tárgyalása mára gyorsított menetben folyik. Beavatott helyről szerzett információk szerint Michalache és Maniu Gyula azon iparkodnak, hogy minden eshetőségre készen, még e hó folyamán nyelbejűssék a két párt fuzióját. Ezekből a fuziós tárgyalásokból azonban ezuttal már Jorga és Argetoianu teljesen kikapsolták magukat. Jorga ugyanis véglegesen elhatározta, hogy kilép a nemzeti pártból és híveivel új pártot alakít.

Averescu elutazott Rómából.

Averescu tábornok tegnap a román követségen fogadta az olasz úiságirókat, akikkel szívélyesen

elbeszélgetett. A miniszterelnök tegnap este nyolc órakor elutazott Rómából. A pályaudvaron Grandi, Ordonaro, Badoglio tábornok, továbbá a román követség személyzete vettek búcsút Averescutól, aki vasárnap érkezik Bucurestibe a Simplonnal.

Titulescu Románia genfi sikereiről.

(Bucuresti, szeptember 23.) Titulescu abból az alkalomból, hogy a kormány Románia népszövetségi megbízottjává nevezte ki, a Rador tudósítója előtt kijelentette, hogy nagy örömmel tölti el Románia sikere, amely háboru utánf törekvéseinek jutalmát jelenti. A siker az egész országé ugyan, de jelentékeny érdeme van abban Mitilineu külügyminiszternek is, aki tapintatos és megértő állásfoglalásával és a Népszövetség közgyűlésén tartott beszédének őszinte hangjával hozzájárult ehhez a sikerhez. Ugyancsak dicséret illeti meg Petrescu Coment, aki nagyszerű törekvést fejtett ki és nem szabad elfelejtenni a távollévókról sem, mert Duca volt külügyminisztert is elismerés illeti. Végül kijelentette Titulescu, hogy a népszövetségi tagság Romániára nézve kemoly felelősségtöbbletet jelent a nemzetközi életben.

Németország felveti a kisebbségi kérdést a Népszövetségben.

„A kisebbségek elnyomása dezorganizálja az államot”.

(Berlin, szept. 23.) A német külügy hivataltól az Aradi Közlöny berlini tudósítója arról értesül, hogy a birodalmi kormány rövidesen valóra váltja azokat a vázrakozásokat, amelyeket a nemzeti kisebbségek fűznek Németországnak a Népszövetségbe való belépéséhez, illetőleg a tanácsba való felvételéhez.

Stresemann külügyminiszter még az ősz folyamán nagyterjedelmű memorandumot fog eljuttatni a Népszövetség tanácsának tagjaihoz a kisebbségi kérdés rendezésének jelentőségéről az európai békére nézve és ebben ki fogja fejteni, hogy addig az ujjaépítésről s a különböző nemzetek együtt működéséről szó sem lehet, amíg a kisebbségek sérelmei nem nyertek minden európai államban orvoslást és a kisebbségi problémát a Népszövetség nem szabályozza egységes norma szerint.

A külügyi hivatalban ahol ezt az információt szerezttem, utaltak

a külügyminiszter egy multheti kijelentésére, amely szerint csak szerencsétlen legyőzöttek vannak, de nincsenek boldog győzők. — Ugyan ez áll a kisebbségi kérdésre is, amennyiben csak szerencsétlen kisebbségek vannak, de nincsenek boldog többségek, mivel a kisebbségek elnyomása az egész állami életet dezorganizálja. Ezért a béke és a stabilitás szempontjából a német kormány szűkegesnek tartja a kisebbségi kérdésnek napirendre való tűzését.

A kinal vörös csapatok győzelme.

(London, szeptember 23.) A kantononi kormány vörös csapatai két napig tartó ütközetben legyőzték a shanghai-i főkörmányzó hadseregét és elfoglalták Szancsen városát. A Daily Mail szerint Vupejfu csapatai, amelyek magá a tábornok vezették, teljesen megsemmisítettek...

A vendiák Barabás hazaérkezett Aradra.

Behavazott fejjel a régi iskola udvarán. — Barabás Béla nyilatkozik a Magyar Párt disszidenseinek mozgalmáról.

(Saját tudósítónktól.) Ma érkezett haza Aradra a kolozsvári vendiák találkozója Barabás Béla dr., az erdélyi magyarság nagynevű vezére, aki a találkozáson szerzett impresszióit az alábbiakban mondta el munkatársunknak:

— Életem végéig feledhetetlen emlék marad az a két nap, amelyet közel négyszáz vendiaktársam körében töltöttem el Kolozsváron. Ebben a csodálatos rágyogású őszben a kollégium udvarán ott álltunk mi, behavazott fejjel vendiákkal a régi unitárius kollégiumnak s leírhatatlan az az érzés, ami a lelkemből váltódott ki, amikor félszázad előtti boldog ifjuságunk dus emlékeit őrző öreg fák és öreg falak szinte becézve, idővölve tekintettek le ránk, akik ha meg is deresedtünk az évtizedek folyamán, lélekben bizony még mindig a régi buzogással, a régi idealizmussal küzdünk az életért. Ezért volt olyan nagy a meghatódottságom, amikor visszomláltam hitem és meggyőződésem forrását, az ősi iskolát, ahonnan — egy félszázad előtt — mint egész férfiak patantunk ki a közdöporondra. És hogy milyen áldásos volt ez az uravaló, mutatja az én életem folyása, aki mindig az igazság és a jog harcosa voltam és aki szegyenkeztem, amikor az ünnepek alkalmával szünni nem akaró lelkesezés, ünneplés és idővölés honoalta ezt a magyar közelességet.

— Bizony, bennünket másképp neveltek, másképp készítettek elő az életre s hogy mennyit köszönhetünk ennek a régi iskolának, hogy milyen végtelen szeretettel csüngünk rajta, bizonyítja az a ragaszkodásunk is, hogy egyetlen felszólításra rövid pillanatok alatt 160 ezer lej készpénz gyűlt össze és több, mint félmillió lejnyi kötelezettséget vállaltunk a régi kollégium szellemében épített új unitárius kollégium fenntartási céljaira. De ezenkívül megalakítottuk a vendiákok egyesülését is, amely aztán a további propagandát fejtő ki a kollégium fenntartásának érdekében.

— A Magyar Párt aradi disszidenseinek mozgalmáról mi a véleménye Méltóságodnak? — kérdezte munkatársunk.

— Erre vonatkozólag már kolozsvári tartózkodásom alatt nyilatkoztam az erdélyi sajtónak. Meg kell állapítanom azonban, hogy nyilatkoztalaim elferdített formában jelentek meg. Éppen ezért ismételtén és pedig azt hang sulyozom ki, hogy a gyergyói nagygyűlésen — amelyet október 10-én tartunk meg — bárkinek joga van indítvány: tenni, ha már azt előzőleg közölte a központtal. Mi sem természetesebb aztán, hogy a nagygyűlésen minden helyes és jogos indítványt, ami az erdélyi magyarság sorsának javát célozza, kész örömmel vesszünk magunkévá. Megjegyezni óhajtom azonban még azt is, hogy tudtommal a gyergyói nagygyűlésen egy új szervezési szabályzatot is fogunk alkotni, amelynek alapján aztán Aradon is teljesen új alapokra fektetnénk a szervezést, mert bizony még igen sok olyan

oda való magyar ember van Aradon, de a megyében is, akik nem tagjai a Magyar Pártnak.

— A gyergyói nagygyűlésre Aradról 8-ai, a megyéből 12 tagot delegál a tagozat. Ezért felkérem

Poincaré nem fogja dezavualni Briandt

Nacionalista párisi lapok a németekkel való barátkozás ellen. — Stresemann genfi beszéde nagy nyugtalanságot keltett Párisban.

(Páris, szeptember 23.) Az érdeklődés középpontjában Poincaré vasárnapi beszéde áll, amelyben a külpolitikai helyzetéről való felfogását fogja kifejteni. Kormánykörökben azt hangoztatják, hogy Poincaré és Briand között a minisztertanácsban megvolt a kellő összhang és nem tartják valószínűnek, hogy a miniszterelnök dezavualná Briandt. Valószínű, hogy Poincaré azokkal a kommentárokkal fog szembeszállani, amelyeket egyes német lapok fűztek a thoiryi megállapodásokhoz és ezekkel szemben a versaillesi békeszerződés érvényességét fogja hangsúlyozni. Beszéde főképpen elvi kérdések körül fog forogni, de megbízható értesülés szerint nem lesz olyan, hogy a megoldatlan kérdések dolgában a német-francia részletes tárgyalásokat akadályozná.

A nacionalista lapok ugyan azt írják, hogy Poincaré a saját multját tagadja meg, ha tulságosan szabad folyást enged a németekkel való barátságos megegyezésre törekvő áramlatoknak és azt hangoztatják, hogy ez a politika Franciaország kárára és Németország megerősödésére vezethet. Ezzel szemben a lapok legnagyobb része azt hirdeti,

ezúton mindazokat, akik a nagygyűlésen a saját költségükön részt venni óhajtanak, ebbeli szándékukat rövidesen közölik velem, hogy a szükséges intézkedéseket még idejében megtessük.

hogy Poincarének a versaillesi elvek leszögezésével rá kell térni arra az útra, amelyen Briand halad. Szerintük nem lehet elzárkózni Briand ama érvelése elől, hogy a Németországgal való tisztességes megegyezés legjobb előfeltétele a gazdasági konszolidáció sikerének. Különösen arra mutatnak rá, hogy a német-francia megegyezés milyen kedvező hatást váltott ki Amerikában.

Ilyenfórmán nem hiszik, hogy Poincaré beszéde kedvezőtlen fordulatot idézne elő. Stresemann német külügyminiszternek a genfi német kolónia összejövetelén tartott beszéde azonban nagy nyugtalanságot keltett Párisban. A reggeli lapok igyekeznek ugyan a közvéleményt megnyugtanni, de egyes lapok, így köztük a Parisien is élesen támadják Stresemannt. A Parisien egyenesen tapintatlannak nevezi a német külügyminisztert. Nem szolgálhat menteségül a lap szerint, hogy Stresemann esetleg arra fog hivatkozni, hogy nyilatkozatai nem Franciaországnak szólottak, hanem belső használatra szánta őket. Briand legközelebb választóint fog Stresemann beszédére egy lakoma kapcsán, amit tisztelői rendeznek számára egy nyaralóhelyen.

Pop Lya kártérítési pere az aradi törvényszéken

Mint a szentannal vasuti katasztrófa sérültje, közel két és fél millió kártérítést követel a kincsiártól — Róna Dezső ügye még függőben van

(Saját tudósítónktól.) Rendkívül érdekes kártérítési perben tűzött ki a hó 27-ére főtárgyalást az aradi törvényszék. Még élénk emlékezetben van az a borzalmas részletekben bővelkedő vasuti katasztrófa, amely az elmúlt télen az arad-nagyvárad vonalon Újszentanna állomáshoz közel történt s amelynek következtében többek között Aradról Pop Lya operaénekesnő és Róna Dezső színigazgató is súlyosabb természeti sérüléseket szenvedett. Pop Lyanak a fogait ütötte ki egy vasdarab és a kocsi ablakainak üvegszilánkjai az arcát sértették meg, úgy, hogy a művésznek huzamosabb ideig volt kénytelen távol maradni a színpadtól. Róna Dezsőnek a bal combjából hasították le a húst a szétroncsolt kocsi irtozatos erővel neki vágódott fadarabjai és súlyos sebesülése következtében Róna Dezső hat hónapig nyomta az ágyát.

Pop Lya 2.247.000 lej kártérítés erejéig indított keresetet a vasuti kincstár ellen s ebben az ügyben tűzött ki szeptember 27-re főtárgyalást az aradi törvényszék. Az ítélet elé természetesen rendkívül nagy érdeklődés-

sel tekintenek jogászörökben, annyival is inkább, mert a CFR. ügyésze által beadott terjedelmes kifogásban a vasuti kincstár arra az alapspontra helyezkedett, hogy az illető sérültnek csupán a sérüléssel szorosan kapcsolatos kiadásait, nevezetesen az orvosi költségeket köteles megtéríteni, ellenben nem térítheti meg a sérült betegsége alatti veszteséget. Megemlíti különben a kifogás még azt is, hogy Pop Lya a karambol után rövid idő múlva már újra fellépett a cluj opera színpadán s régi sikereit ezúttal sem maradtak el, ami kétséget kizáróan bizonyítja, hogy a művésznek korántsem szenvedett olyan természeti sérülést, amely további pályafutásában esetleg gátolná.

Az érdekes kártérítési perrel kapcsolatban munkatársunk felkereste Róna Dezsőt is, aki a közte és a vasuti kincstár között fenálló egyezkedésekről a következőket mondotta:

— Pop Lya kártérítési perének kimenetelét a magam szempontjából is nagy érdeklődéssel várom, amennyiben ez már precedens lehet az én kártérítési ügyemet illetőleg is. A magam ügyében ugyanis egyelőre úgy áll

a helyzet, hogy még mindig csak egyezkedési tárgyalásokat folytatok a vasuti kincstárral, de pozitív eredménye sajnos mindezekig még nincsen ezeknek a tárgyalásoknak. Remélem azonban, hogy még az ősz folyamán az én kártérítési ügyem is dülőre kerül.

Aradiak családi botránya Gyorokon.

Ha az apa helyett a fia jelenik meg a randevun.

(Saját tudósítónktól.) Gyorok község polgárait mulatságos családi botrány foglalkoztatta. Egy ismert aradi iparosnak Gyorokon az öllője van, ahol az utóbbi napokban gyakran tartózkodott. A korosabb iparost Aradon intímehib szálak fűzik egy aradi hölgyhöz, aki felhasználta az alkalmat s elhatározta, hogy meglátogatja a családját nélkül ottartózkodó loogóját. Szerencsétlenségére ugyan azzal a villamossal igyekezett Gyorok felé az iparos egyik felnőtt fia is, aki ismerte atyjának gyengéjét és azonnal tudta hova igyekeznek az aradi hölgy.

Igy történt, hogy majdnem együtt érkeztek meg a szőlőhöz. Az iparos azonban véletlenül nem tartózkodott a kórában és barátja és fia összetalálkoztak a randevu helyén. A fiatal ember nem épen válogatott kifejezések kíséretében kiutasította a hölgyet a szőlőjükből. A hangos jelenetre összegyűlt a falu kíváncsi népe és az aradi hölgy a családi botrányon jól mulató község soraiba közt sietett a négyes számú villamos megállóhoz és így érkezett vissza Aradra. Hogy mit szolt aztán az iparos a lejátszódott jelenethez, arról hallgat a krónika, annyi azonban bizonyos, hogy az aradi hölgy a jövőben messze elkerüli majd Gyorokot.

Csempészárut

árvereznek Aradon.

Nagymennyiségű selyem- és textilárut kerül dobra a vámfelügyelőségen.

(Saját tudósítónktól.) Mint annak idején közöltük, az aradi vámhivatal nemrégiben egy nagyarányú selyemcsempészést leplezett le a curtici határállomáson. A vámhivatal ellenőrző közeget ugyanis bizalmas uton értesítették, hogy Hochmann Sándor volt aradi és Schönberger Jenő nagyváradai textilkereskedők több százezer lej értékű selyem- és textilárut akarnak becsempészni Romániába. A vett értesülés alapján azonban a vámtisztéknek sikerült leleplezni a csempészetet és a curtici állomásra beérkezett és olcsóbb vámtételű áruk jelzésével ellátott bőröndökben és ládában aztán rengeteg selyemárut és textilcikket találtak, amelyeket nyomban lefoglaltak.

Annak idején a pénzügyminisztérium jóváhagyása folytán az aradi vámfőnökség több mint egy millió lej bírságot vetett ki a csempész kereskedőkre, akik azonban neszt vették a dolognak és eltűntek régi lakóhelyükről. Ezért a pénzügyminiszter utasítására az aradi vámfőnökség most szeptember 30-ának délelőttiére nyilvános árverést tűzött ki, amely alkalommal sok lefogalt áru, többek között közel 100 kiló selyemáru és különféle minőségű, igen nagy mennyiségű pamutáru kerül árverésre.

Bemutatjuk az aradi színtársulat új tagjait.

Ismerető konferéncz Zöldhelyi Nusiról, Kertész Manciról és Pally Manyiról.

(Saját tudósítónktól). Ime, elhoztam önökhöz az aradi városi színház újonnan szerződött tagjait, hogy bemutassam őket. Tudom, hogy kíváncsiak rájuk s szeretnék, hogy ha a függöny szétlibben az előadás megkezdésekor, Önök ott lenn a nézőtéren eljátszassák a jól értesültet és aminc belejt az első pár karcsu boka, azonnal megmondhassák a mellettük ülő kíváncsiaknak, hogy ez itt Havassy Mimi, Kertész Manci, Pally Manyi. Ezzel egész biztosan emelkedik a tekintélyük s engedjék meg, hogy tekintélyük fel-emeléséhez és is hozzájáruljak.

Szép sorjában a rivalda elé vezetem az Aradon még ismeretlen új színésznőket s színészeket és szeretettel konferálok be őket a nagyérdemű közönség kegyeibe. Tehát: van szerencsém bemutatni önöknek társulatunk egyik énekes primadonnáját:

Zöldhelyi Anna

operettprimadonna csengő kacagását a Marica grófnő próbáján hallottam meg. A színpadon még félhomály volt, amelyben legjobban világitottak az isteni Nusí villogó gyöngyfogai és aranyszínű hajkoronája. Végelentül jólesett, hogy a művésznő ilyen kitörő örömmel fogadott, később azonban kiderült, hogy kacagása nem nekem szólt; azért volt olyan boldog, mert az általa kiválasztott öltözöt kapta meg. Miután kihevtem családásomat, szemügyre vettem Zöldhelyi Annát. De mit is írjak róla? Arad közönsége már félig-meddig ismeri őt; néhány alkalma volt gyönyörködni játékában, hangjában s táncában. Beszélgetésünk közben elmondja, hogy nyolc éve színésznő és, tizennyolc éves korában lépett a színi pályára. Már az első évben szubrettprimadonnává avaszták és rendezői, igazgatói nagy jóvót jóltoltak neki.

— Szendreynél Aradon kezdem pályámat — folytatta a primadonna, miközben bódultan szívom be hajának illatát és már perzselődni kezdek szememnek tüzetől — Aradon kezdem és beigazoltam, hogy a föld gömbölyű, azzal, hogy újból visszatértem Aradra.

Második a sorban ez a fekete seiyemkabás fiatal hölgy, akinek kezében akkora riákiul himbálódzik, hogy kényelmesen elférne benne egy tiztagu kiránduló társaság napi elemőzsiája. Ez a kis temperamentumos dáma:

Kertész Manci

az aradi színház szubrett-primadonnája. Középtermű: 158 centiméter magas. Valamivel soványabb, min: Balogh Böske és valamivel kövérebb, mint Betegh Béby. Sötétkék szemét hosszú, fekete szempillák árnyékolják, a mire nagyon büszke. Lábai finomak, karcsuak és már négy éve gyönyörködik bennük több erdélyi város közönsége. Három évig Nagyváradon volt, azután Szendrey szerződötté le és Miska bácsi társulatával Szatmáron és Máramarosszigeten játszott. Mindenütt nagyon szerették: ezt én mondom, mert ismerem a róla szóló kritikákat. Jobb hangja van mint egy szubrett:hez illik és roz-

szabb, mint amilyent egy operanékesnőtől elvárhatnánk; ezt ő maga mondja. Imádja a táncot és tud táncolni. Legközelebb bemutatja Arad közönségének a divatos Charleston táncot, melyért lázban ég egész Amerika. Ugynevezett „dühös színésznő“, aki szeretné, ha naponta négy előadáson léphetne fel. Színpadon kívül úgy érzi magát, mint hal a szárazon. Je lenleg nem szerelmes, de rendkívül temperamentumos és a nagy Érzés után való hajlandóság lán-gol benne. Máramarosszigeten öngyilkos lett miatta egy mészáros-legény, akat nem ismert, csak a bucsuleveléu olvasta el, amelyben azt írta, hogy „Mire e sorokat olvassa, már meghaltam Magáért Kertész Manci“. Mindjárt láttam rajta, hogy veszedelmes nő lehet.

De menjünk tovább. Ez a bájos kis gyerek, ez a mosolygó képű baba:

Pally Manyi

Amikor megszólítottam, azt hi-

Véres munkástüntetés Breslauban.

A rendőrség sortűzet adott a tüntetőkre. — Két halott, öt sebesültje van a zavargásnak.

(Breslau, szeptember 23.) Ma délután véres összetűzés volt a rendőrség és a tüntető munkanélküliek között. A munkanélküliek tüntető menete öt óra tájban érkezett a város háza elé, ahol szükségmunkák bevezetését akarták követelni.

A rendőrség egy ideig a várakozás álláspontjára helyezkedett, majd fel akarta oszlatni a tömeget és ekkor a rendőröket kövekkel dobálták meg. Először gummibotokkal próbálták a rendet helyreállítani, majd

tem selypen fog válaszolni. Hogy meglepődtem, amikor azt mondta, hogy hat évig volt táncosnője a cluji (kolozsvári) Operának. Valószínűleg még gyermekkorában voltak a színpadra. Leszerződött Szendreyhez, mint énekes naiva. Játszott Szatmáron és Máramarosszigeten. Legkedvesebb szerepe volt a Noémi című vígjáték, a melynek címszerepét játszotta. A Nagymamában is vezető szerepet alakított, de nem a címszerepét. Még nincs 19 éves és már szerelmes volt belé egy harmincöt éves dzsentri, aki esténként autombiljának sztrénájával adott szerenádort az ablaka alatt. Ő még sohasem volt szerelmes. Legalább is azt állítja. Szereti a szőke férfiakat, de a barnákat sem veti meg. Hajja sötétszőke és modern szabásu bébi-frizurát visel. Az egész lényéből árad a jókedv, a derű, a fiatalság. Lábaikról már verseket is írtak. (p. g.)

(Folytatjuk).

puskatással rontották a tüntetőkre. A tömeg további fenyegető magatartására riasztó lövéseket adtak le. Az egyik rendőrtisztet közben megsebesítették a tüntetők, mire a rendőrök éles tölténnyel löttek.

A sortűznek két halottja és öt súlyosan sebesültje van és a zavargók közül igen sokat elfogtak. A rendőrség ezzel kapcsolatban beültotta, hogy a munkanélküliek a szabad ég alatt bármilyen gyülekezést is tart-

Az új tanács határoz a közúti közlekedés ügyében.

Angel István dr. jelentése a Mossóczy-telepi autobus engedélyezéséről. — Egy tőkeerős társaság ajánlata az autobus-közlekedés kiépítésére.

(Saját tudósítónktól.) Az interimar bizottság mai ülésén Murcsa János városi főmérnök felolvasta Angel István dr. elnök jelentését a Mossóczy-telepi autobus forgalomba helyezéséről s annak előzményeiről. A jelentés elmondotta, hogy a Mossóczy-telepiek küldöttségének kérésével kapcsolatosan Ungár Sándor vállalkozó ajánlatot tett két autobus forgalomba állítására, anélkül, hogy abból a városra bármily kötelezettség is hárulna. Az elnök a referensekkel egyetértve 24 óra alatt forgalomba helyeztette az autobuszt. Az ősz eljövételével megkezdődött az iskolaszézon és meg kellett kímélni a külvárosi tanulókat attól, hogy naponta 3—4 kilométert gyalogoljanak. Az engedélyt különben 24 óras tenminussal vissza is lehet vonni. Az autobusjárat engedélyezéséért — folytatta Angel dr. a jelentést — a város azért nem kért külön díjat vagy haszonrészesedést, mert legalább ennyivel kellett segíteni a vállalkozót, aki egy ránézve bizonytalan üzletbe pénzt fektetett bele. A mentesítés azonban csak bizonytalan időre áll fenn.

— Szemrehányás ért — foly-

tatja a jelentés, — hogy nyilvános pályázat mellőzésével adtam ki az engedélyt. A városnál tényleg felelt több régebben tett ajánlat, a melyek közül azonban egyik sem volt konveniábilis. Meghatározott időre kértek koncessziót, a mit nem adhatunk ki. A most engedélyezett autobusjárat különben költségmentes kipróbálása annak, hogy Aradon hogyan válik be az autobusközlekedés.

Szell Lajos dr. javasolta még, hogy adjanak több ilyen ideiglenes engedélyt autobusforgalom beállítására a belvárosból a külső periferiák felé. A javaslatról a bizottság nem határozott és egyhangu helyesléssel tudomásul vette Angel István dr. jelentését.

A város vezetőségénél egyébként már van egy autobusforgalom beállítására vonatkozó ajánlat, amelyet azonban nem vesznek egyelőre tárgyalás alá. Az interimar bizottság ugyanis nem adhat ki koncessziót és ezért ez az új városi tanács elé kerül tárgyalás végett. Az érdekes ajánlat részletei a következők:

A város autobus-forgalmát egy három millió lejes alaptőkével rendelkező társaság venné a kezébe.

A társaság 20 autobuszt állítana be a forgalomba, a következő megállók: ujaradi hid—Oravetz fatelep—Városi kávéház—Városháza—villamos-megálló—álmomás—Neuman-gyár. Ha lehetséges Ujarad községet is bekapcsolják. A jegyek ára 4, 5, 6 és 10 lej lenne és a városi tisztviselők, valamint iskolák által igazolt diákok 50 százalékos kedvezményben részesülnek. A városnak be kell szüntetnie a kisvasutat és megváltás fejében 100.000 lejt kap havonként, vagy a haszon 50 százalékát. A koncesszió a villamos felépítéséig szól és ha ez öt év időtartam alatt nem következik be, az öt év leteltével tíz autobusz automatikusan a város tulajdonába megy át.

Ez az ajánlat rövid tartalma és bizonyos, hogy ha az ügy aktuális lesz, több ajánlat is érkezik majd az autobusz-forgalom megindítására. Az új tanács első feladatai kell legyen a közlekedés évtizedek óta vajdó kérdésének gyors megoldása.

FRIEDMAN Ignác
a nagy Chopin játékos
egyetlen hangversenye okt. 1.
JEGYEK SÁNDOR-nál Arad.

Lopják a szöllőt Gyorokon.

Ami az elemi csapások meghagytak, azt a tolvajok szüretelik le.

(Saját tudósítónktól.) A szüret közeledtével napirenden vannak a Hegyalján a szöllőlopások. Különösen Gyorok szőlősgazdái „szerencsétetik“ a tolvajok látogató társaságával és nem tulzás, ha azt mondjuk, hogy a gyoroki szöllők felét már előre leszüretelték ezek a hivatlan látogatók. Több szőlőbirtokosnak egész táblákat fosztottak ki éjszakánként, sőt a tolvajok már oly vakmerőek lettek, hogy kocikkal szállítják el a lopott szöllőt a hegyről.

A lopások általános felháborodást váltottak ki a gazdáknál, a kik ugyyszólván tehetetlenül állanak a garázdálkodókkal szemben. És ami még szomorubb, az illetékes fórumok sem lépnek fel kellő eréllyel. Megtörtént, hogy az őrtálló gazdák rajtakaptak néhány tolvajt, akiknek éppen az lett volna hivatásuk, hogy vigyázzanak a szőlőre. Feljelentést is tettek ellenük, de eredménytelenül. A hegykapitányi eddig semmiféle intézkedést nem léptetett életbe a lopások megakadályozására és a tolvajok megbüntetésére, akik zavartalanul garázdálkodnak tovább. A szőlősgazdák ilyen körülmények közt nem sok jót várhatnak a közeledő szüretől, mert amit a rossz időjárás és az elemi csapások meghagytak, azt tolvajok szüretelik le.

— Nagyarányu sztrájk a reggélben. A buhusi-i posztógyár összes munkásai, mintegy ezeröttszázan, ma reggel sztrájkba léptek. A sztrájkot a gyár igazgatóságának azon kijelentése idézte elő, hogy a gyárnak jelenleg nem áll módjában a legutóbb felemelt bérkülönbözetet kifizetni. A rendőrség több munkást letartóztatott, akikről megállapították, hogy kommunista propagandát fejtenek ki.

Wilson özvegye Nagyváradon

(Oradea-Mare, szeptember 23.)

Wilsonnak, az Egyesült-Államok egykori elnökének özvegye Bucurestbe való utazása közben Nagyváradon is érintette. Wilson özvegye tegnap délutánra jelezte megérkezését Magyarországra felől és a Park-szállóban lakosztályt foglalt le úgy a maga, mint kísérő személyzete számára. Az előkelő vendéget ma délutánra várják, de Wilson özvegye csak ma délelőtt indult el Budapestről. A világ kétségtelenül egyik legérdekesebb özvegyasszonya az esti órákban érkezett meg minden felhős nélkül pompás gépkocsiján és megérkezése után nyomban visszavonult pihenni.

Friedman Ignác

a világhírű Liszt-tárgyok Sándor-nívóhangversenye október 1. Ferenonóli Árk

SPORT.

O Befejezés előtt az AKE teniszversenye. A mai napon igen sok mérkőzés — köztük a két páros döntője is — került lejátszásra az AKE teniszversenyén és ezzel a verseny befejezés előtt áll, mivel mindössze még csak két egyes döntő, illetve a női egyes egyik elődöntőjéből egy szett van hátra, amelyeket holnap feltétlenül lejátszanak. A mai nap eredményeiből kiemelkedik Weininger-Székely-pár megérdemelt három szettes győzeme az Angele-Török duó felett. Eredmények: Női egyes: Horovitzné-Nasta Lucia w. o. Szelléné-Horovitzné 6:4, 6:2. Elődöntő. Férfi páros: Weininger, Székely-Angele, Török 6:1, 7:5, 6:2. Döntőmérkőzés. Vegyes páros: Weininger, Szelléné — Angele-pár 6:3, 6:1. Döntőmérkőzés. Még csak az utolsó szettet játszották le. A férfi egyes döntőjében Török és Székely s a női egyes végküzdelmében Szelléné játszik a Weininger-Loney-Stern Olga elődöntőmérkőzés harmadik szettének győztesével. E mérkőzésnek eddigi állása 6:4, 0:6.

O Luppú kikapott Noviszadon. Noviszadonról jelentik: Dr. Luppú, Balás és Dörner kedden Noviszadon játszottak meghívású versenyt. — Ellenük Danyerszky György jugoszláv bajnok, Csernojarov Vladimir és Flaiman Péter noviszadi bajnok álltak ki. A férfi egyesben Danyerszky győzött Luppú ellen. Sett-arány: 6:4, 6:2, 6:2. Dörner Csernojarov ellen győzött. Sett-arány: 7:5, 6:1. A férfi-párosot félbe kellett szakítani a sötétség miatt. Az eddigi állás: Luppú, Dörner-Danyerszky, Csernojarov 6:2, 2:6. Szerdán játszik le a harmadik szettet és ugyancsak szerdán rendezik meg a Noviszad-Arad városközi versenyt is.

O A satumarei HUBERTUS vadásztársaság október hó 2-án üveg, agyag- és élgalamblovó versenyt rendez a szatmári Vajnay-strandon, rendkívül érdekes programmal. A versenyen a mindenkori érvényben levő montecarlo-i szabályok érvényesek. A versenyen mindazon versenyzők résztvehetnek, akik a földművelésügyi miniszter által jóváhagyott szabályzattal bíró bármely vadásztársaságnak rendes tagjai.

Hány ember pusztult el a floridai katasztrófánál?**Ötven millió dollár gyűlt össze egy nap alatt Coolidge elnök felhívására.**

(Newyork, szept. 23.) A floridai ciklonkatasztrófáról ma délután adták ki az első hivatalos jelentést, amely már pontos adatok közlő a katasztrófa áldozatainak számáról. A jelentés városok szerint részletezi a halottak és sebesültek számát. A katasztrófa 1228 halottat követelt, a sebesültek számát Miami környékén még nem állapították meg pontosan, az átlagos becslések szerint azonban 7000-en felül van ez a szám. — A hajléktalanok száma Miami magában 28.000. A Miamiól északra fekvő Hollywoodban 10 ezer ember vált hajléktalanná. A délfloridai indián falvakban, amelyeket a ciklon szintén elpusztított, körülbelül 60 emberélet esett a katasztrófa áldozatává.

Coolidge elnök felhívása. a

Terjed a fűzőviselet a férfiak között.**'A fűzőipar ismét fellendül. — A szemérmes férfiak irulva-pirulva vásárolnak „miedert”.**

(Páris, szept. 23.) Párisban most tartották meg a fűzőkészítőik évi rendes közgyűlésüket. Az elnök örömmel állapította meg megnyitóbeszédében, hogy a fűzőipar ismét fellendül. Az elnök statisztikai adatokkal igazolta, miképpen zsugorodott össze évről-évre a fűzőipar.

— A háború után azonban — folytatta élénk hangon — majdnem villámszerű gyorsasággal változás állott be. Hangsúlyoznom kell, nem a nők karolták fel a fűzőt. A férfiak azok, akik felismerték a fűző szükséges voltát.

Elmondta az elnök, hogy évről-évre mind több férfi hódol a fűződivatnak. Különösen az elhízási hajló férfiak azok, akik fűzőt viselnek.

— Sokkal inkább fellendülne üzletünk — ugymond — ha a férfiak nem volnának oly szemérmesek. Az utolsó közfelfogás természetesen találta, hogy a nő fűzőt öltött magára, de gunyosan mosolyog azon a férfin, aki be-

melyben az elnök adakozásra szólította fel az amerikai népet a floridai ciklonkatasztrófa áldozatainak javára, máris óriási eredményt ért el. Ma estig több mint 50 millió dollár gyűlt össze a katasztrófa által sújtott vidék lakosságának felségélyezésére. Coolidge elnök címére eddig négy kormánytól érkezett részvénytávirat: Horty magyar kormányzótól, Hindenburg birodalmi elnöktől, valamint az angol és francia miniszterelnöktől.

Az orkán által elpusztított Florida félszigetén a mentési munkálatok teljes erővel folynak. A szökőár által elöntött területen a katasztrófát növelte még az a körülmény is, hogy pusztító tifuszjárvány lépett fel. A járvány miatt a vízvezetékek használatát eltiltották.

fordul egy fűzőizletbe. Ha ez nem volna így, legalább tízszer annyi férfi viselne fűzőt. Erős a meggyőződés azonban, hogy a közfelfogás lassankint megváltozik a természetesnek fogja találni, ha a férfi fűző segítségével teszi természetessé természetét.

Részletes adatokat sorol fel arról, hogy milyen szegénylősek a férfiak. Ha egy férfi bejön a fűzőizletbe, nem mondja meg nyíltan, hogy kérek egy fűzőt. Irulva-pirulva s szemet lesítve áll az elárúgó elé s rendszerint azzal kezdi, hogy az orvos a mája vagy a lépe rendellenességét állapította meg.

— Azt ajánlotta tehát az orvosom — folytatja a férfi még mindig pirulva és dadogva — hogy valamivel támazzam alá ezt a testrészemet. Azt gondoltam tehát, hogy egy fűző...

Az elnök azzal fejezte be megnyitóját, hogy reméli, hogy a legközelebbi közgyűlésen már a férfiak szemérmességéről számolhat be.

Leszállították a vasuti tarifát.**A miniszterium 15—20 százalékos mérséklést hagyott jóvá. — A vitedjék így is horribilisek maradnak.**

(Saját tudósítónktól.) Az Aradi Közlöny jelentette először azt a kétségtelenül nagy jelentőségű cseményt, hogy a közlekedésügyi miniszterium belátta, hogy a tarifák túlságos icterezésével előidéztethetően állapotokat meg kell szüntetni és elhatározta, hogy mérsékelni fogja a horribilis személy- és teherszállítási költségeket. A közlekedésügyi miniszteriumot az kényszerítette erre a lépésre, hogy az ország különböző állomásairól beérkezett jelentések szerint a tarifák felemelése óta átlagosan nyolcvan százalékkal csökkent a jegypénztárak forgalma és üres teher és személyvonatok indulnak el az állomásokról.

A mai napon már konkrét jelentés érkezett Bucurestből, amely szerint a CFR vezérigazgatósága a szeptember tizenötödikén életbe léptetett vasúti díjszabást mó-

dosítja. illetve némileg mérsékeli. Az első hírek arról szóltak, hogy a tarifák leszállításánál a szeptember tizenötödike előtti árakat veszi alapul és azokat 10—15 százalékkal emeli fel október elsejétől, a jelenlegi díjszabást pedig érvényteleníti.

Ma aztán megérkezett a CFR vezérigazgatóságának a döntése a tarifák leszállítására vonatkozólag, amely azonban csupán a személybérleteknél hozott lényegesebb mérséklést. A vezérigazgatóság úgy döntött, hogy a személybérletek jelenlegi felemelt árait ötven százalékkal mérsékeli október elsejétől. A személy- és teherszállítás pedig 15, illetve 25 százalékkal fogja leszállítani. A döntés részletei még nem érkeztek le Aradra, de bizonyossá vesszük, hogy a később távolságnál történik a 15 és a nagyobb-

baknál a 25 százalékos leszállítás. Ez a lényegtelen mérséklés valószínűleg nem fogja visszahozni a régi állapotokat, mert a még így is méregdrága tarifák miatt a kereskedők ezek után is teherautókat fogják árúikat továbbítani s a közpénzesség ezután is csak akkor utazik, ha a mulasztatlan szükség kényszeríti arra. A CFR pedig elérte azt, hogy nem nyolcvan, hanem csak ötven-hatvan százalékokkal fog csökkenni a jegypénztárak forgalma a régi, szeptember 15-ike előtti forgalomhoz képest.

Romániai vegetáriánusok kongresszusa.**'A gyűlés célja: olcsó főzelékek beszerzése.**

(Cluj, szept. 23.) A romániai vegetáriánusok vasárnap Kolozsváron gyűlést tartanak, amelyre mintegy száz kiküldött jelentette be részvételét az ország különböző részéből. A gyűlésnek kizárólag gazdasági jellege van: lehetővé akarják tenni, hogy a vegetáriánusok olcsó főzelékekhez jussanak. Nincs kizárva, hogy ez alkalommal megalakítsák a vegetáriánusok beszerzési és fogyasztási szövetkezetét is.

Házasságszédelgő exvasutas**Nagy összegeket szalt ki egy aradmezei wicsaladtól.**

(Saját tudósítónktól.) Érdekes házasságszédelgési ügyben érkezett ma feljelentés az aradi államrendőrséghez. A feljelentést Mann Péter gurahonci főerdész tette meg Florea Silvia, volt CFR-tisztviselő ellen. Florea hónapokig járt Mann Péter házához és meg is kérte a főerdész leányának a kezét. A jó megjelenésű fiatalember beférkőzött a család bizalmába és mindig gyakrabban kérte, hogy segítsék ki pillanatnyi pénzzavarából. A leány és családja feltétlenül megbízott Florea-ban és sohasem tagadta meg kérését. A vőlegény azonban állandóan hazaszegte az esküvőt. Legutóbb rábeszélte jövendőbeli apósát arra is, hogy irassa rá vagyonának egy részét. Később pedig valami nagyobb vállalkozás ürügye alatt 14 ezer 200 lejt csalt ki Mann Pétertől. Másnap eltűnt Gurahonról Florea Silvia s azóta nyoma veszett. A feljelentés szerint a házasságszédelgő Aradon tartózkodik, mert többször mondta, hogy itt lakása van. Az aradi államrendőrség bevezette a nyomozást.

Készül a világ legnagyobb léghajója.

(Berlin, szeptember 23.) Friedrichshafenben a legserényebb munka folyik, hogy a leggyorsabban készítsék el az Atlanti Óceán számára készülő léghajót, amely egyelőre kísérleti célokat szolgál. Az utasokat ágas fiülékben helyezik el, amelyek ülőhelyei fekvőhelyekké alakíthatók át. Az utasok számára villamos konyhákon főznek. A léghajó hossza 230, a szélessége 130, a magassága 35 láb. A léghajót hét motor hajtja, amelyek 2940 lóerő fejtnek ki.

H I R E K.

A Magyar Párt

disszidenseinek értekezlete.
A Párt egyelőre nem foglal állást a szervezkedés ellen.

(Cluj, szeptember 23.) A Magyar Párt disszidensei vasárnap délelőtt a Newyork-étterem külön termében értekezletet tartanak, amelyet este társasvacsora követ. A Magyar Párt hivatalosan egyelőre semmiféle állást nem foglal el a szervezkedéssel szemben és megvárja a vasárnapi gyűlés határozatát.

— **A király állapota.** Bucurestiből jelentik: Ferdinánd király állapota a könnyű operáció után kitünő. A műtétet végző orvosok ma már vissza is utaznak a fővárosba. Az uralkodó két nap múlva elhagyhatja az ágyát. Dr. Critidi professzor, aki az operációban részt vett, kijelentette az újságíróknak, hogy a műtétnek semmi nagyobb jelentősége nem volt, a király kitünően érzi magát, olvas és dolgozik s két nap múlva már folytathatja rendes munkáját.

— **A királyné meglátogatja Duca** volt külügyminisztert, Mária királyné vasárnap látogatást tesz Maldarestiben Duca volt külügyminiszternél. A felséges asszony egy teljes napon át lesz vendége Duca családjának.

— **Mária királyné október 6-án** indul Amerikába. Bucurestiből jelentik: A Cuvantul jól informált körökből úgy értesült, hogy a királyné október 6-án elindul Amerikába. Az utazás magánjellege dacára, Coolidge elnök meghívta Mária királynét a Fehér Háza. A királyné rövid látogatást fog tenni a köztársasági elnöknel, utazásának többi része azonban magánjellegű marad. A királynét újjára elkísérik Ileana hercegnő, Procopiu és Lahovary udvarhölgyek és Petrescu bucuresti-i egyetemi előadó tanár, aki a kormány megbízásából fogja kalauzolni a királynét.

— **A görög exkirály megérkezett** Romániába. Bucurestiből jelentik: György görög exkirály a Simplon-nál ma Bucurestibe érkezett.

— **Sándor Pál jubileuma.** Budapestről jelentik: Sándor Pál most ünnepli képviselőiségének huszonötödik évfordulóját. Ebből az alkalomból az országos magyar kereskedők egyesülete elhatározta, hogy megalkotják az OMKE Sándor Pál házát, elismerésül a kereskedelem érdekében kifejtett nagy munkásságáért. A házat önkéntes adományokból óhajtják megvenni és e célból felhívást intéztek az összes kereskedőkhöz.

— **Isk. író- és rajzszerek** Kerpelnél.

— **Tűz a fővárosban.** Bucurestiből jelentik: Ma éjjel féltizenkétkor a Str. Risiparin levő egyik bérházban tűz ütött ki egy petróleumlámpa felrobbanása következtében. Egyórát nehéz munkával sikerült elokant a tüzet, amely félmillió lej kárt okozott.

— **Rakovszky Iván gyógyulása.** Clujról jelentik: Rakovszky Iván magyar belügyminiszter állapota még mindig változatlan. Kezelőorvosainak véleménye szerint állapota kielégítő, azonban a gyógyulás hosszabb időt vesz igénybe, ezért elutazásának ideje némi halasztást szenved.

A kisanant konferenciája Genfben.

A külügyminiszterek meg vannak elégedve a Népszövetség működésével.

(Genf, szeptember 23.) A kisanant külügyminisztere: tegnap este foglalkoztak a Népszövetség munkájával kapcsolatos összes kérdéssel és megelégedéssel konstatáltak a Népliga működésének szerencsés eredményeit. Az államfők ezután megvizsgálták a nemzetközi helyzet vala-

mennyi problémáját. Kapcsolatban a kisanant speciális érdekeivel és megállapították érdekközösségüket és álláspontjuk teljes megcyezését az összes kérdésben. A kisanant legközelebbi konferenciája 1927. júniusban lesz Cseh-szlovákiában.

Cselédvásárt Aradnak!

A türehtetlen cselédhiány érdekes megoldási módja

(Saját tudósítónktól.) Annnyira el vagyunk halmozva problémákkal, hogy azoknak megoldása elég fejtörést okoz mindnyájunknak. A súlyos fa, pénz, kenyér, cipő és egyéb problémák között nem kis helyet foglal el a cselédproblema sem, amely egyidős a családdal s örökös megoldása vár, mint a perpetuum mobile. A cselédkérdés megoldására már sok ötlet vetődött fel olvasóink köréből, azonban egy ma érkezett levélben igen egyszerű és egyben érdekes módon akarja megoldani ezt a mizériát egyik olvasónk.

— **Amióta a dologidő beállott** — írja — azóta nem lehet Aradon cselédet kapni és ez idő szerint az a helyzet, hogy nagyon sok család áll háztartási alkalmazott nélkül. A cselédelhelyező intézetek megszüntetése óta, a munkaadó és a cseléd nagynehezen ta-

lálnak egymásra. A fennálló kapcsolatot csak a lapok „Alkalmazás”-rovata képezi, de ez persze nem elegendő. Üdvös lenne, ha Aradon is, mint minden nagyobb városban: így Kolozsváron, Váradon és Temesváron cselédvásárt tartanának. Más városokban elsőjén és tízeztödikén összegyűlnek a cselédek egy meghatározott helyen, ugyanott megjelenik a háziasszony is és így gyorsan, minden nehézség nélkül megtalálják egymást. Helyes volna, ha Aradon, mondjuk a Szabadság-téren volna a cselédvásár, természetesen nem piaci időben. Így kellene megoldani Aradon a cselédproblemat.

Igy szól a levél és ha sikerül az ötletet keresztül vinni, ugy boldogan sóhajtának fel a háziasszonyok, akik a cselédhiány miatt, jelenleg maguk mosogatnak és takarítanak.

Elfogták a kloroformos vasúli rablót.

Egy rovottmultu cigány fosztotta ki Barna József aradi kereskedőt.

(Saját tudósítónktól.) Az Aradi Közlöny mai számában részletesen beszámoltunk arról a vakmerően végrehajtott kloroformos rablóárnadról, amelynek áldozata **Barna József** aradi kereskedő volt, akitől a ámadók nyolcvankilencezer lejt loptak el az arad-várad vonaton. Az ügyben három város rendőrsége indította meg a nyomozást. Aradi, nagyvárad és szalombai detektívek indultak el a vakmerő tettesek kézrekerítésére.

Ma délelőtt jelentés érkezett az aradi államrendőrségre, hogy a detektíveknek sikerült Szalombán letartóztatni egy **Mohács Lajos** nevű cigányt, aki társaival már

— **Öt új autogarázs épül** Aradon. Aradváros a közeljövőben öt új városi autogarázst állít fel a városi járművek elhelyezésére. Az interimár bizottság mai ülésén tárgyalta a 212.000 lejes építkezési költségvetést, amit jóváhagyott.

— **Megégett kisgyerek.** Megrendő szerencsétlenség történt tegnap délután az aradmegyei Caporal Alexa községben. Laza Vazul 4 éves fiúcska édesanyja tüzet rakott az udvaron álló ketyérsütő kemencében. A tűz már javában égett, amikor a házból az udvarra osont a négyéves kisfiú, aki a kemence mellé telepedett le. A kemence mellett egy nagy nyáláb szalma volt elhelyezve, amelyből aztán a kisfiúcska tömni kezdte a kemencét. A szalma pillanatok alatt lángra lobbant és a kicsapó lángok a kisgyerek ruhájába és telekaptak. A gyerek ijedtében és

több hasonló rablóárnadról követelt el. Megállapították, hogy a cigány a rablás idejében a vonatot tartózkodott és utitársai vallomása szerint a Szalomba esőti állomáson eltűnt a harmadosztályú kocsi. A kloroformos rablás ugyanebben az időben történt és a kereskedő Szalombán vette észre.

Az elrabolt pénz nem találták meg Mohácsnál, mert valószínű, hogy bűntársai is voltak, akik a tárcát elrejtették. Szalombán több helyen tartották házkutatást, de eddig minden eredmény nélkül. A letartóztatott cigányt vasraverse szállították Nagyváradra, de a detektívek tovább folytatják a nyomozást az ügyben.

— **Öt új autogarázs épül** Aradon. Aradváros a közeljövőben öt új városi autogarázst állít fel a városi járművek elhelyezésére. Az interimár bizottság mai ülésén tárgyalta a 212.000 lejes építkezési költségvetést, amit jóváhagyott.

— **Megégett kisgyerek.** Megrendő szerencsétlenség történt tegnap délután az aradmegyei Caporal Alexa községben. Laza Vazul 4 éves fiúcska édesanyja tüzet rakott az udvaron álló ketyérsütő kemencében. A tűz már javában égett, amikor a házból az udvarra osont a négyéves kisfiú, aki a kemence mellé telepedett le. A kemence mellett egy nagy nyáláb szalma volt elhelyezve, amelyből aztán a kisfiúcska tömni kezdte a kemencét. A szalma pillanatok alatt lángra lobbant és a kicsapó lángok a kisgyerek ruhájába és telekaptak. A gyerek ijedtében és

— **Leégett Averescu miniszterelnök** préháza. Turnu-Severinből jelentik: Az elmúlt éjszaka folyamán eddig ismeretlen okból kigyulladt Averescu miniszterelnöknek a turnu-severini szőlőhegyen lévő préháza. A tüzet a városból vették észre, a kivonult tűzoltóknak azonban már nem sikerült megmenteni a teljesen lángbaborult épületet, amely rövidesen porráégett. A kár meghaladja a félmillió lejt. A rendőrség szigorú vizsgálatot indított a tűz keletkezési okának megállapítására.

— **Az aradi fa és fémipari szakiskolában** egy „Stabil kazán fűtő tanfolyam” és egy „Locomobil tanfolyam” kezdődik f. hó 27-én. Beiratkozni lehet az iskola igazgatójánál 1. ...

— **Az aradi kath. gimnázium** igazgatósága felszólítja vidéki növendékeit, hogy hozzanak magukkal az illetékes körorvos által díjjalanul kiállított bizonyítványt, mellyel igazolják, hogy nem jönnek járványos betegséggel fertőzött környezetből.

— **Elítélték Terstyánszky Józsi Jenőt,** Budapestről jelentik: Terstyánszky Józsi Jenő, az ismert író, „A céda és a szűz” címmel regény: írt, amelynek valamennyi példányát az ügyészség rendelkezésére még a nyomdában elkobozták. Az író ellen büntető eljárás indult és a törvényszék elítélte. Feleltetése folytán a Tábla is foglalkozott az ügyel és szeméremcsértés vétsége miatt 3 millió korona pénzbírságra ítélte.

— **Égyözönjön meg!** Égyözönjön meg!

Női és leányka félt kabátok a legjobb minőségben, legolcsóbban Arad városában

Menczer Oszkárnál kapható.

Arad, Bulevardul Regelu Ferdinand 40. az. (a volt Szabohenyi malom mellett.)

Részletfizetésre is! Részletfizetésre is!

— **Elrendelik a villanyórák hitelesítését.** Érdekes felterjesztést tett az aradi állami mértékhatóság hivatal a miniszteriumhoz. A hivatal ugyanis elhatározta, hogy a törvény rendelkezése értelmében a villanyórák hitelesítését is elrendeli, mint ahogyan ezt tette a vizórákkal. Ezeket eddig a város mellett levő ügyosztály hitelesítette és a hitelesítő hivatal ellenőrizte, hogy ez szabályszerű módon történt-e. Most a villanyórákra került a sor. Aradon körülbelül 14—15.000 villanyóra van, amely így hitelesítés alá kerül, ha a miniszterium erre engedélyt ad. A villanygyáral folytatott tárgyalások alapján a mértékhatóság hivatal erre vonatkozólag felterjesztést intézett a miniszteriumhoz és a munkálatokat csak a válasz beérkezése után kezdi meg.

Férfi fehérneműek

I-rendű anyag és kivitelben
mérték szerint is készülnek.

Berán Béla

férfifehérneműgyár
Str. Groocanu 5. (Perónyi-roda)

Gyári árak!

— **Leégett Averescu miniszterelnök** préháza. Turnu-Severinből jelentik: Az elmúlt éjszaka folyamán eddig ismeretlen okból kigyulladt Averescu miniszterelnöknek a turnu-severini szőlőhegyen lévő préháza. A tüzet a városból vették észre, a kivonult tűzoltóknak azonban már nem sikerült megmenteni a teljesen lángbaborult épületet, amely rövidesen porráégett. A kár meghaladja a félmillió lejt. A rendőrség szigorú vizsgálatot indított a tűz keletkezési okának megállapítására.

Párbaj egy halott művész miatt

Krudy Gyulát egy tárcája miatt provokálta Meszlény Adrienne fivére, Meiringer alezredes.

(Budapest, szeptember 23.) Néhány nappal a nemrég elhunyt Meszlényi Adrienne színésznő halála után, aki mint ismeretes, a dúsgazdag Szemere Miklós barátjánője volt, Krudy Gyula tárcát írt, amelyet szeptember 16-iki számában az Aradi Közlöny is közölt. A tárcák megemlékeztek, hogy Meszlényi Adrienne volt Szemere leghívebb barátjánője és örösi vagyont örökölt. Megírta Krudy azt is, hogy Meszlényi Adriennet Szemere protezsálta be a Nemzeti Színházba és eredetileg nem Meszlényinek, hanem Meiringernek hívták és egy házmester leánya volt.

Meiringer alezredes az elhunyt színésznő fivére, a tárca megjelenése után elküldte segédeit Krudyhoz és lovagias elégtételt kért. Krudy megbizottjai után kijelentette, hogy maga is Szemere legintimebb barátjához tartozott. Meszlényi Adriennel szemben a legnagyobb tisztelettel viseltetett és semmiképen nem akarta emléket sérteni.

Meiringer alezredes nem elégedett meg a magyarázattal és ragaszkodott az elégtételhez. Végül is a segédek súlyos feltételű párbajban állapodtak meg, amelyet az egyik budapesti vívóteremben bonyolítanak le.

KÖZGAZDASÁG.

Az aradi Victoria-bank vámszabadraktári koncessziót kapott.

Tarifakedvezmények a szőlőtermelők részére. — A kormány gazdasági bizottságának ülése.

Ádám György nyilatkozata az aradi vámszabadraktárról.

(Bucuresti, szeptember 23.) A kormány gazdasági bizottsága ma ülést tartott, amelyen Zapedatu pénzügyminiszter kivételével a bizottság valamennyi tagja részt vett.

Az ülésen a termelők különböző kategóriái által kért vasúti tarifa leszállításával foglalkoztak. Kimondotta a bizottság, hogy a bort szezonárának tekintik az egész évben, ezért megfelelő kedvezményben részesítik a szállítványokat. A szőlőtermelőknek szállított hordók ingyen transzportálhatók.

A bizottság koncessziót adott az aradi Victoria banknak vámszabadraktár felállítására. Jóváhagyták valamennyi gyógyszergyártmány kivételének szabaddá tételét. A bizottság ezután tárgyalás alá vette a petrozsényi és lupényi bányavállalatok kérését az államnak szállítandó szén árának 50 százalékos felonulása érdekében és megbizta Valeanu közlekedésügyi minisztert a kérdés tanulmányozásával. Ugyancsak Valeanu fog referálni a malomtulajdonosok kéréséről a liszt szállítási illetékének leszállítására nézve. A malomtulajdonosok az kívánják, hogy a liszt szállítási illetékét a buza szállítási tarifáival tegyék egyenlővé.

A fenti jelentés egy Arad közgazdasági életét közelről érintő, nagyjelentőségű eseményről ad hírt: a gazdasági tanács vámszabadraktári koncessziót adott Aradra. Felkerestük ez ügyben Ádám Györgyöt, a Victoria Bank vezérigazgatóját, aki a következőket mondotta:

— Hivatalos értesítést még nem kaptam arról, hogy a Victoria Bank megkapta a vámszabad-

raktár koncesszióját. Ha a gazdasági tanács döntése megérkezik Aradra, úgy azonnal Bucuresibe utazom, hogy tanulmányozzam a vámtételeket és az aradi vámszabadraktár visszaérkezésem után megkezdi működését. A Banca Centrala épületében egy olyan raktárhelyiség van, amelyben 800 vagon áru lehet elhelyezni. Itt létesítenék a vámszabadraktárt. Esetleg sikerül elérnem azt is, hogy a legfelsőbb tanács szabad hitelt is engedélyez. Ez nagy jelentőséggel bírna Arad város kereskedői szempontjából, mert módunkban lenne a hitelképes kereskedőknek egy-két heti vámhitelt nyújtani. Mi pedig a vámtételekkel hónaponként, vagy negyedévenként számolnánk el.

Zürichben 2.82.50, Párisban 19.50 a lej.

A zürichi utóközsdén 2.75 a lej.

A belföldi piac bizalmatlansága a külföldi jegyzésekkel szemben újból érdekes példát szolgáltatott ma. A reggeli nyitás és a zárás Zürichben 2.85-re taksálta a lejt. Ennél a magas kurzusnál azonban az történt, hogy a belföldi piacon több mint öt százalékkal, zürichi kurzusán alól értékelték pénzünket. A zürichi fizetés napközben 37 körül mozgott. Azután jött a fordulat. Az esti órákban érkezett zürichi távirat szerint az utóközsdén 10 ponttal leesett a lej 2.75-re. És a belföldi piac megint nem honorálta a zürichi szeizmográfot, mert nemcsak, hogy nem emelkedtek a valuták és a devizák, hanem ezekben bizonyos kánalat mutatkozott és zürichi kifizetést 10—15 ponttal olcsóbban lehetett kapni este, mint nappal. Sokan mégis úgy gondolják, hogy a lej emelkedése a tetőpont körül

mozog s ha mégis folyta ódnék a javulás, azt már csak a nagy lehiány fogja okozni.

Helvi valutáarak. (Szeptember 23.) Pénz: Márka 45, dollár 188, angol font 900, francia frank 5.50, lira 6.80, cseh korona 5.40, magyar kor. 380, dinár 3.20, schilling 26, svájci frank 35. — Áru: Márka 46, dollár 190, angol font 915, francia frank 5.80, lira 7, cseh korona 5.60, magyar korona 370, dinár 3.30, schilling 27, svájci frank 36. **Kifizetések:** Berlin 45.65, Amsterdam 76.45, Newyork 191, London 931, Páris 5.42, Milánó 7.14, Prága 5.68, Budapest 371, Zágráb 3.36, Bécs 27.05, Zürich 37.

Zürichi tőzsdeárlat. (Szeptember 23.) Berlin 123.27.50, Amsterdam 207.30, Newyork 517.37.50, London 2512, Páris 14.40, Milánó 19.15, Prága 15.32.50, Budapest 72.50, Belgrád 9.15, Bucuressti 2.85, Varsó 58, Bécs 73.

Zürichi tőzsdeárlat. (Szeptember 23.) Berlin 123.25, Amsterdam 207.35, Newyork 517.50, London 2512.50, Páris 14.45, Milánó 19.05, Prága 15.32.50, Budapest 72.45, Belgrád 9.15, Bucuressti 2.82.50, Varsó 58, Bécs 73.

Bucuressti tőzsdeárlat. (Szeptember 23.) **Kifizetések:** Páris 5.32, Berlin 45.2, London 920, Newyork 190, Milánó 7.05, Zürich 36.60, Bécs 26.80, Prága 5.53, Budapest 26.70. **Valuták:** Napoleon 760, márka 45, leva 1.35, török lira 1.03, angol font 920, francia frank 5.60, svájci frank 37, lira 7.20, drachma 2.30, dinár 3.35, dollár 195, lengyel zloty 20, schilling 26.50, magyar korona 26.50, cseh korona 5.60.

— A „Statul Negustoresc“ vasárnapi közgyűlése elé osztatlan érdeklődéssel tekint Arad egész kereskedő társadalma. A közgyűlés tárgysorozatán nívós előadások szerepelnek. Ádám György elnöki megnyitója és Seracu János és dr. Balogh titkári jelentése után Faragó Rezső valutáris kérdésekről, Pacuraru Brutus kamarai főtitkár vámügyekről, Falus Lajos dr. az aradi kereskedelmi aktuális kérdéséről, a tisztességtelen versenyről tart előadást. A közgyűlés vasárnap, szeptember 26-án 11 órakor kezdődik a kereskedelmi és iparkamarában.

Rádó-műsor.

— Péntek, szeptember 24. —

Bécs—Graz. 16.15. Ger rüde Rixner hangversenyének vezető koncertje. — 20.05. Tarka est. — **Zágráb.** 20.30. Vidám zene. — **Breslau.** 16.30. Zenekari hangverseny. — 20.30. Szimfonikus hangverseny. — **Róma.** 17.30. Jazzband. — 21.25. Zenekari és énekhangverseny. — **Budapest.** 9.30., 12., 15. Hírek és közgazdaság. — 17.02. Cigányzene. — 18.15. Székely-esték. Versek, novellák és Bartók Béla dalai. Közreműködnek: Baló Elemér, a Belvárosi Színház tagjai, Hegyi István és S. Gervay Erzsébet operaénekesnő. A zongoránál: Polgár Tibor. — 19.30. Az Operaház kamarazenekarának hangversenye Komorósmos vezényletével. — 21. Tánay Alajos dalait énekelik Bazilides Mária és Palló Imre, az Operaház tagjai, akiket zongorán maga a szerző kísér.

— Vizsgálat a bucaresti-i rendőri brutális ügyében. Bucurestiből jelentik: Az ügyészség Andreescu kereskedő panaszára ügyében megállapította, hogy Saulescu rendőrigazgató teljesen ártatlan. Az ügyet áttették a hadbírószákhoz a Bolinteanu ezredes elleni panaszok megvizsgálása végett.

— **Öt ház leégett Galatban.** Galatból jelentik, hogy ott ma éjjel tűz ütött ki a Balaban-uccában. A tüzet a vízhiány és a szél miatt csak nehezen lehetett lokalizálni, úgy, hogy öt ház teljesen leégett. A kár ötmillió lej. A hatóságok nyomozást indítottak abban az irányban, hogy a tüzet nem-e gyújtogatás okozta.

— **Utlevélkézők figyelmébe.** Az aradi rendőrprefektúra utlevélosztálya figyelemzteti az utlevélkérvényezőket, hogy csak az előírt okmányokkal szabályszerűen felszerelt kérvényeket fogadhat el. A benyújtott kérvényeket három-négy napon belül elintézi az utlevélosztály és akiknek sürgősen van szüksége az utlevélre, az igyekeznek a kérvényét lehető időben benyújtani. Reklamációkat nem vehetnek figyelembe, mert az utlevelek kiadása, minden körülmények között, a kérvények beadásának sorrendjében történik.

— **Eggy Ohyssa testnevelő kurzusai** október 1-én kezdődnek. Beiratás 27-étől. Kisfiú, leány, asszony és fogyókúra csoportok. Bohuspalota.

Jön! Jön!
PATT és PATACHON
legújabb filmje.

MOZI.

xx „Szenvedély“ még ma, pénteken és holnap, szombaton az aradi Apollóban. A lelki kilengéseknek ezt a rugóját boncolgatja hét felvonáson keresztül a darab szerzője. Váratlan fordulatokkal tarkított izgalmas esemény szolgál háttérül. A darab főszereplői Harwey Lilian és Otto Gebühr, a féltékenység analizálásának széles regisztereivel játszó meg szerepüket. Az előadások fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

xx „Pompeji utolsó napjai“ az aradi Urania szombati megnyitó előadásának műsorán. Bulwer Lyton világhírű regényének újabb megfilmesítése a leggrandiózusabb ötletek közé tartozik. A XIX-ik század erkölcsi csodjének hatalmas szimbóluma ez az alkotás, amely sokkal közelebb fekszik a mai ember lelki világához, semhogy nyomtalanul, minden lelki megrázkódtatás nélkül pereghetne le előttünk. A tizenkét hatalmas felvonású festői szépségekkel és a filmtechnika minden tökéletességével felépített film főszerepeit a magyar származású Várkonyi Mihály, a legideálisabb férfiszépség, Korda Mária, a gyönyörű magyar filmstar és Bernhard Götzke, a legkiválóbb német karakter-színész, a Hindu siremiék, az Elkésett levelek és több más nagy film főszereplője játsszák. Az előadások 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

HA LAPUNK részére közölni valója van, telefonon is bemondhatja. TELEFON SZÁM 151.

Pompeji utolsó napjai! Várkonyi Mihály és Korda Máriaival szombattól az aradi Urániában.

LEGUJABB

Oriási vasúti szerencsétlenség Japánban

Éjszaka érkezett távirati jelentés szerint a tokió-schimonsheki gyorsvonat elsikkolt. Huszonnyolcan meghaltak és hetvenen megsérültek. A többi részletek eddig hiányzanak.

Művészet.

A váradi színház válsága.

Tompa Béla az állásnélküli színészekből társulatot szervezett.

A nagyváradi színház körül még a mai napig sem simultak el a zavarok. Tulbure György társaselnök tegnap délután vitte el ismét Erdélyi Miklós kérvényét Goldis László színművészeti miniszterhez, de nincs kizárva, hogy most sem kapja meg a koncessziót. Tompa Béla volt aradi polgármester engedélyt kért a váradi polgármestertől, hogy amíg a koncesszió kérdése el nem dől, a színházban előadásokat tarthasson és ezzel kenyeret adjon az állásnélküli színészek kezébe, akik önhitványukon kívül maradtak szerződés nélkül.

A polgármester teljesítette Tompa kérését, aki megszervezte ideiglenes társulatot, amellyel vasárnap kezd meg előadásait. A társulat tagjai Tompán és néhány váradi színészén kívül Betegh Béby, Barna Ancs, Misoga László lesznek, akik mind régi ismerősei Arad város közönségének. Az előadássorozatot Zerkovitz Béla új operettjével a Muzsikus Ferkóval kezdik meg.

Az aradi színház műsora. Szombaton: Marica grófnő. (A. bérlet.) Vasárnap délután: Boszorkány. Vasárnap este: Marica grófnő. (Bérlet-szünet.) Hétfőn: Marica grófnő. (B. bérlet.) Kedden: Marica grófnő. (C. bérlet.) Szerdán: Bizánc. (A. bérlet.) Csütörtökön: Nagytakarítás. (Bemutató előadás. B. bérlet.) Pénteken: Nagytakarítás. (C. bérlet.)

Friedman Ignaz az Egyesült Államok és Canada jelentősebb városaiban 60 koncertet adott és egy csapásra Amerika kedvence lett. "New-York American" ezt írta róla: Ha azt akarja, hogy óriási élvezetben legyen része, akkor feltétlenül hallgassa meg Friedmant. A közönséget valóságos extázisba ejtette annyira, hogy az emberek nem akarták a koncertet elmagyarni. Aradi hangversenye október 1-én a Kulturpalotában. Jegyek Sándor Ferencnél.

Az aradi színház előadásai pontosan nyolc órakor kezdődnek.

A Marica grófnő szombati szerényítő előadására teljesen felkészült az aradi színtársulat. Napokig tartó próbák után olyan pompás előadásban lesz része a közönségnek, amilyenhez régebben szokott. Az elmaradhatatlan sikert Zöldhelyi Anna, Kertész Mancsi, Kiss Mariska, Borovszky, Deésy, Győző, Kun és elsősorban Hetényi főrendező, valamint Gellért karmester biztosítják.

A Boszorkány, Sardou világhírű drámája, amely már évek óta nem volt műsorán, vasárnap délután fél

négy órai kezdettel mérsékelt helyárák mellett kerül színpadra. A nagyszabású drámában ugyyszólván az egész társulat játszik.

A „Bizánc”, Herczeg Ferenc hatásos drámája lesz az első heti műsor prózai eseménye. A szerdán színrekerülő remekműben Hetényi főrendező vezetésével a teljes prózai együttes játszik.

A „Nagytakarítás” a címe annak a pompás prózai újdonságnak, amelyet csütörtökön mutatnak be. A nagyszerű újdonságnak Aradon is hatalmas sikere lesz, amit az elsőrendű szereposztás is biztosít.

Az aradi színház naponta délután négy és öt óra között lehet beiratkozni a színházi irodában Hetényi főrendezőnél.

Fratta Géza állandó vendége marad az aradi színházban. Arad dédelgetett kedvencének, Fratta Gézának elegáns alakja rövidesen eltűnik az aradi korzóról. A nagyszerű bonviván, aki az elmúlt szezon alatt megihódította Arad színházjáró közönségét, újabb elhatározása folytán Timisoarára szerződött, de azért véglegesen még sem mondott búcsút Aradnak. Olyan megállapodást kötött ugyanis Szendrey Mihály aradi színigazgatóval, hogy havonta három-négy estén vendégszerepelni fog az aradi színházban.

A petrosényi színházi koncessziót Gáspár Imre nyerte el. Az idei színi évadra három színigazgató is folyamodom a petrosényi színházi koncesszióért, Maurer Béla, Horváth Viktor és Gáspár Jenő. A város polgármestere nagy tapintattal tanuskodó előzékenységgel a döntést a magyarság reprezentánsaira bízta, kik egyértelműleg Gáspárt hozták javaslatba, mint a ki a legtöbb garanciát nyújtja arra, hogy megfelelő színvonalú előadásokat fog produkálni és színészeiről is kellőképpen tud gondoskodni. Csak egyedül azt a feltételt szabták, hogy Gáspár mutassa be előzetesen művészgárdája névsorát a programjáról részletesebb tájékoztatót adjon. A javaslat alapján a polgármester már érethette is Gáspárt, hogy a koncesszió neki lett odaítélve.

Mielőtt butort vásárol, tekintse meg 18763 Bruckner butorgyár raktárát Arad, Str. Ghiba Birta 16. Cég tulajdonos: VAJNA ADOLF.

Felelős szerkesztő: RETHY JOZSEF.

Cenzurat: Prefectura Județului.

Vicben A ROKA vezet.

NYILTÉR

A rovát alatt közlöttekert nem vállalunk felelősséget

Alulírottak a magunk és rokaink nevében fájdalmas szívvel jelentjük, hogy édes anyánk

Özv. Spitzer Márkné

szül. SCHWARTZ MARIA

életének 74-ik évében, folyó hó 22-én déiben 1 órakor hosszú kínos szenvedés után Aradon elhunyt.

Földi maradványait folyó hó 26-án, vasárnap délelőtt 11 órakor fogjuk Cherechiu (Erdőskeréken) a családi sírkertben örök nyugalomra helyezni.

Pihenése csendes legyen!

Arad, 1926. szeptember 23-án. Szende Arthur, Sterner Andorné, szül. Spitzer Ilonka, Spitzer Dénes és Wolf Zsigmondné szül. Spitzer Franciska, gyermekei. Özv. Spitzer Jakabné szül. Mittelman Rózi, Szende Arthurné született Straussmana Mariska, Spitzer Dénesné szül. Ilés Rózi menyei. Sterner Andor és Wolf Zsigmond vejei. Szende Olga, Wolf György, Wolf Iván, Spitzer Márk, Spitzer Magda, Spitzer Klára unokái.

(Minden külön értesítés helyett.)

Házkeresők figyelmébe!

Több kisebb-nagyobb magán- és bérlészek a bel- és külvárosban 80.000 lejtől 5.000.000 lejtig sürgősen eladó. Megbizott: GEIER FERENC forgalmi irodája Arad. P. Avram Iancu No. 21., az udvarban.

Figyelem!
25 éve fennálló butorkészítő vállalatomban száraz anyagból készült
butoraimat
a legolcsóbb árak mellett árusítom a m. háló, ebéd és mindenemmel egyes butorokat is. Kérem a t. vevő közönséget, hogy butorvásárlás előtt üzletemet felkeressen és a céget elemeztessen.
Roth I. butorraktára Arad. Calen Banaului (Aertales S.-u.)
Figyelem!

SZÖLLŐ
Gyoronkon 3 nagy hold két szobás lakással, 10 peronylra a piacértől ELADÓ.
Bővebbet Aradon, Str. Dr. Romulus Veltolu (Lipót-ucca) 14. 5715

Rossz villanyégők!

becserélés ráfizetéssel, garantált gyári újegőre, törött üveg és porcellán tárgyak szakszerű ragasztása, képkereket és ablaküvegeket olcsón vállalom. SCHWARZ üveges Aradon, a zsidó-templom mellett. 1811

190.000 Lejért

a Pócska-ut és textilgyár közelében 8 szobás, mellék helyiségekből álló

ház eladó.

Érdéklődni Arad, Dezső-ucca 42. sz.

Özv. Fulöp Samuelné kóser étterme szeptember 21-én MEGNYILT!

Abonnenseknek ebéd és vacsora helyben és elhordásra előjegyezhető. Arad, Strada Bucur (Eötvös-u.) 5.

Modern háló és ebédlő butorok
egy kőszon, a legolcsóbb ár-érték arányú butorkészítő telephely Arad, Bul. Pogonibucur (Erdőskeréken) 28. szám. — Képek a munkák bármely terv után készítenek azonnal megérkeznek. 5438

2-3 szobás modern lakást lelépéssel azonnal keresek a belvárosban. Cím az Aradi Közlöny kiadásában. 5704

Kiadó lakások!
Belvárosban 2 szobás lakás, mellék helyiségekkel, olcsó házban, — Vasútállomás közelében 3 drb. 2 szobás lakás lelépés nélkül. — Villamosállomás közelében magánház 3 szobás, fürdőszobás lakással. — Zsidótemplom közelében 3 szobás lakás lelépés nélkül kiadók. Megbizott: Haász Albert Irodája Arad. Str. Eminescu 12. sz. 16607

Kiadó lakások!

November elsőjére 1 és 2 szobás lakások olcsón átadók. GEIER FERENC forgalmi irodája Arad, Piața Avram Iancu 21., az udvarban.

Ház tulajdonosok figyelmébe!

Adásvételeket a leggyorsabban és legolcsóbban elintézi: GEIER FERENC forgalmi irodája Arad, Piața Avram Iancu No. 21., az udvarban.

Feltűnő olcsó üzletes sarok magánház.

Feltűnő olcsó, újonnan épült üzletes SAROK MAGÁNHAZ, benne vendéglő és fűszertüzet helyiség, 2 szoba konyhas lakás, az egész ház 5 napon belül elfoglalható, az épület alatt vasbeton pince stb. mellék helyiségek és nagy kerttel együtt. Családi okok miatt áron alul 435 ezer lejért eladó vagy az egész ház bérbe kiadó. Kizárólagos megbizott: Ifj. KOVÁCS ügynök Arad, Str. Take Ionescu Nr. 2., volt Sárossi és Bathvány-ucca sarok. 5724

Kisebbszerű magánház

mely áll 2 szoba, konyha, kamara, 1 szoba, konyha, kamara és minden mellék helyiségekkel, szép nagy gyümölcsös kerttel, 220 tőke csomaga 5x18

szőlővel eladó.

Arad, Str. Cornel Popescu No. 16. (v. Edelsbacher-u.)

A volt Deák Ferenc-ucca

közvetlen közelében nagyon jó magas földszintes alapíncéssel ház, egy 5 és egy 2 szobás lakással, igen olcsón ELADÓ. Megbizott: Györfly „MUREȘ” Irodája Arad, Str. Unirei (Fábián Gábor-ucca). 16256

A legolcsóbb és legjobb női és leányka télikabátok bevásárlási forrása:

Kérem a címre figyelni!
Saját angol és francia mércékostályok!

IULIU PLESZ GYULA

Szolid kiszolgálás
Kérem kirakataim megtekintését

éeg Arad, Str. Col. Pirici 5. (Vörösmarthy-u.) A színház hátsó bejáratával szemben.

Szükségletének beszerzése előtt tekintse meg saját érdekében dus raktárait meg olcsó áraitól, nagy választékaimról s utólrhetetlen versenyképességemről.

ANTALFY SZÜCS Arad, Str. Matei Corvin (Hunyadi-ucca) **SZŐRMEÁRUK** javítását, átalakítását **jutányosan eszközli.**

APRÓ HIRDETÉSEK.

Fontosabb az apróhirdetésekről: Az apróhirdetéseket díjat szavak szerint számoljuk. — Minden sor kinyomtatási díj 4 lej. — Helyi hirdetés 5 lej. — Vasárnap 6 lej. — Helyi hirdetés 10 lej. — A vasárnapon kiadott hirdetés díj 10 lej. — Helyi hirdetés 15 lej. — Helyi hirdetés 20 lej. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40 lej, vasárnap 50 lej. A hirdetésnél feltüntetni kell a jogot, hogy az olyan apróhirdetés elvegezt, amelyik tartalmazza a jogot, hogy az illető nem köthető, az minden egyes esetben megváltoztatása, illetve helyesbítése. * * * * * Hirdetéseket telefon útján is feladhatók; telefon szám: 151. * * * * *

Alkalmazás.

HÁZMESTERT keresek, szereléshez értőt, gyermektelent. Cím Longyel, Arad, Bul. Regina Maria 10.

LEVELEZŐ disponent aradi nagyobb fatermelő vállalatához keresünk. Ajánlatokat nyelvisméretsekkel „Szorgalmas” jellegre Rudolf Mosse hirdetőirodába Arad. 10380

MINDENES főzőnő felvétetik kéttagu családdhoz azonnali belépésre. Arad, Bohus-palota, 3. kapu, III., 14. 5791

Lakás.

HÁROM-NÉGY szobás modern lakást keresek azonnalra, esetleg autogarage-val. Cím Dacia szálloda, ajtó 6. 10380

Vétel és eladás.

ELADÓ délszaki növények Phönix, palma Ficus stb. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 5781

KÖNYVSZEKRÉNY, kredenc, asztal, székek, függönyök s egyéb butorok eladók. Arad, Str. M. Nicoara 17. 5796

FÉRFI BUNDA, bőrbekécs és férfi kabátok, szőnyegek, antik butorok, tükrök, szalon terítők, függönyök, asztali és ágy nemük, súlyszelhető Singer gép, könyvszekrény, asztalok, székek, szekrény, garderoab szekrény, virágállványok, ebédlő kredenc, festmények, hosszú zongora, cselló, fotelok, vitrin, antik poharak, vázák, dísz tárgyak, álló villanylámpák, uriszoba háló, ebédlő és szalon berendezések, club garnitúra, 4x5 keleti szmirna szőnyeg, színházi látszó, egy ágyra rózsaszín selyem garnitúra, stb. eladók. Salgóné, Arad, Str. Consistoriului 12. (Batthyány-u.) I. em. 1000

ANTIK BUTOROKAT, különböző szoba-berendezéseket, egyes butodarabokat, bronzstatuákat, székeket, perzsa- és gyári szőnyegeket, fehérneműket keresek sürgősen bizományba s azok gyors eladásáról gondoskodom. Salgóné, Arad, Str. Consistoriului 12. (Batthyány-u.) I. em. 1000

ÉZÜSTÖT, pianinót, zongorákat, szőnyegeket magas áron veszek. Salon Artistique Arad, Fischer Ellz-palota. Antik butorok részletre kaphatók. 2601

MACULATURA PAPIR 5 kigros csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

Kereszthuro pianino

kitűnő hangu, vasbetétes díszes kivitelben 42 ezer. Rövid zongora mahagoni, kifogástalan állapotban, vasszerkezettel 45 ezer lejért eladó. Mellis zongorakészítő és hangoló. Arad, Str. Pompiliu 21. (Kasza-u)

Ingatlan.

Egy jóforgalmu daráló malom betegség miatt eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 5788

Üzletek.

BÉRBEADÓ vendéglő borkészlettel. Címeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 5782

Muzsai József

Arad, színházzal szemben.

Őszi árjegyzék:

- Férfi öltöny tiszta gyapjú ... Lej 950-
- Férfi öltöny divat színekben ... 2650-
- Sötét kék és fekete öltöny ... 2850-
- Őszi felöltő ... 1950-
- Ujster double ... 2850-
- Ujster angol ... 3450-
- Flegoll raglán ... 2200-
- Gummi kabát ... 960-
- Bőr kabátok minden színben ... 4600-

Mérték szerinti szabóság.

Nagy posztó raktár.

Ritka alkalmi házeladás!

Központban 2 háromszobás, fűdősobás lakással, víz és villanyvezetékekkel, kedvező fizetési feltételek mellett 620.000 lejért sürgősen eladó.

Kizárólagos megbízott:

Geter Ferenc forgalmi irodája Arad, Piața Avram Iancu No. 21. az udvarban.

Eladó olcsó üzletház!

Mezővárosban sarok üzletház, fűszerüzlet, vendéglő, söntés, ivó, táncsterem, üvegezett veranda, elfoglalható 3 szobás lakással, iparműhely, istálló, pajta, légverem, két házhely, minden elfogadható ártért sürgősen eladó. Kizárólagos megbízott:

Geter Ferenc forgalmi irodája Arad, Piața Avram Iancu No. 21. az udvarban.

Üzlethelyiségek,

és irodahelyiségek

Temesvározt, a Józsefváros legforgalmasabb helyén

kiadó k.

Bővebbet: **Amerikai Áruház** Józsefváros, Bulv. Barthelot (Kossuth Lajos-ucca) No. 19. 2985

Olcsón eladó magánházak!

Hunyadi-ucca közelében 3 szobás magánház 280.000 lejért. — Belvárosban gyönyörű magánház, 4 szobás, fürdő- és cselédszobás lakással, az egész ház alatt pincével és kerttel, 830.000 lejért. — Belvárosban elsőrendűen megépített ház 3 szobás, fürdőszobás és 1 egyszobás lakással, esslingeni rollós ablakokkal, 700.000 lejért. — Deák Ferenc-uccától 1 pernyi távolságra magánház 3 szobás, fürdőszobás lakással és kerttel 650.000 lejért. — Varjassy Lajos-uccában újonnan épült magánház, elfoglalható 3 szobás lakással, esslingeni rollós ablakokkal 350.000 lejért eladók. Megbízott: Haász Albert irodája Arad, Str. Eminescu 12. sz. 16607

Tökések és vállalkozók figyelmébe!

Nagy vevőkörrel rendelkező fémáru gyár 35 drb. villanyerőre felszerelt gépekkel, tömegcikkek gyártására, 600.000 lej évi forgalommal, 2 millió 200.000 lejért eladó, 300.000 lejért átvehető, hátralevő összeg kedvezményes fizetési feltételek mellett törleszthető. Kizárólagos megbízott:

Geter Ferenc forgalmi irodája Arad, Piața Avram Iancu No. 21. az udvarban.

KNAPP

! fest, tisztít !

Felvételi üzlet:
Strada Brațianu (Weitzerl.-u.) II.
Gyártelep:
Arad,
Str. Episcopul Radu, Magyar-u. 10.

Gépszurozás, tamburozás, gombáthuzás, csipkebeendítés, géprichelieu és madeira hímzéseket legszebben és **KISS T.-né** Arad, Strada Brancovici 15. (Lázár jutányos áron készít Vilmos-ucca) Porter-büfé mellett.)

Fekete és színes kűttől női kabátok és mellények, lakolászvetterek, gyermek divat-mellények, patent harisnyák minden színben, harisnyák és köztyúk mércékelt áron kaphatók **Szántónál** Arad, Str. Eminescu 6. (v. Deák Ferenc-ucca) Vadászkerület szemben

Házvevők figyelmébe!

Református templomhoz 3 pernyi távolságra Arad városában a legnagyobb kényelemre felépített, minden komforttal ellátott kifogástalan **nagy úri magánház,** benne gyönyörű szép 6-7 méteres, amely szép nagy magas, egymásba nyíló szárnyas ajtókkal és minden szoba szabadra nyíló esslingeni rollós ablakokkal vannak ellátva s így minden szoba külön-külön, kényelmesen, tetszés szerint szellőztethető, világosak, egészséges, salétrom és vízmentes száraz fallal, ugyanilyképpen épített és a legnagyobb kényelemre felszerelt fürdő és cselédszoba, szép nagy 5 méteres konyha, szép nagy világos, szellős éléskamra, mellette a kézi pince. Az egész ház alatt pince, soffór és házmesteri lakás, mosókonyha. Az összes személyzet és cselédség részére minden egyes lakáshoz angol felszereléssel külön-külön clozet és vízvezeték bevezetve, autogarázs és egyéb mellék helyiségek és egy szép gyümölcsös szőlőskert. Vevő három napon belül beköltözhet. Ezen ház áron alul, feltűnő olcsó árért, azaz 985.000 lejért nagyon sürgősen eladó, a vételárhoz 600.000 lej elegendő. Eladásával kizárólagos megbízott

Ifj. Kovács ügynök Arad,
Str. Take Ionescu No. 2. (volt Sárosi- és Batthyány-u.) sarok.

Monyasszonyi kelangyék, vászon és fehérneműek, eredeti francia csipkék nagy választékban raktáron. — **Női és férfi** fehérneműek készítését hozott anyagból is vállalom. **Fischer fehérnemű üzlet** Arad, Str. Brațianu 2. (Minerita-palota)